

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Církevní základní škola

Školská 349, 272 01 Kladno

Identifikátor školy: 600 001 199

Termín konání inspekce: 5., 6., 7. a 15. duben 2004

Čj.:	c4-1111/04-2161
Signatura:	ob3cx427

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis včetně výchovného poradenství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Církevní základní škola byla založena dne 1. srpna 1991, jejím zřizovatelem je Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1. V době inspekce navštěvovali školu celkem 133 žáci umístění v devíti třídách; průměrný počet žáků ve třídě nedosahuje počtu 15. Vzdělávání a výchovu zajišťují v současnosti 22 pedagogičtí pracovníci. Výuka a výchova probíhají ve dvou objektech; ředitelství a třídy prvního stupně sídlí na adrese Školská 349, 272 01 Kladno, třídy druhého stupně v ulici 5. května 1870. Součástí školy jsou školní družina a školní klub. Vyučuje se dle vzdělávacího programu Obecná škola (první stupeň) a Základní škola (druhý stupeň). Škola vznikla z vůle věřících rodičů poskytnout svým dětem nejen kvalitní vzdělání, ale i náboženskou formaci a výchovu postavenou na křesťanských mravních hodnotách. Náboženství se proto vyučuje ve všech ročnících. Škola se navíc otevřela i handicapovaným dětem, jež mají různé potíže v běžných základních školách.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor je tvořen celkem 22 pracovníky včetně tří externích, dvou učitelů - řádných studentů vysokých škol, vyučujícího kněze a vychovatelek školní družiny. Celkem 15 pedagogů z uvedeného počtu pracuje na zkrácený úvazek. Dva učitelé jsou absolventy teologických fakult, jedna učitelka ji v současnosti studuje. Výuku inspekci sledovaných předmětů, tj. českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy a přírodopisu ve třídách prvního i druhého stupně zajišťuje celkem 12 pedagogů, z nichž čtyři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti vzhledem ke svému středoškolskému vzdělání. Tři vyučují ve třídách prvního stupně, jedna český jazyk na druhém stupni. Ředitelka školy, jež vykonává funkci od března roku 2003, získala vysokoškolské vzdělání pedagogického směru pro základní i střední školy, její zástupce má ekonomické vzdělání. Výchovným poradenstvím byli pověřeni dva vyučující. Výchovný poradce, který zabezpečuje především profesní orientaci žáků na druhém stupni základní školy, vykonává svou funkci druhým rokem, je odborně a pedagogicky způsobilý k výuce na tomto stupni základní školy. Má sedmiletou pedagogickou praxi. Příslušné kvalifikační studium pro výchovné poradenství doposud neabsolvoval ani nezahájil. Výchovná poradkyně, do jejíž kompetence spadají ostatní oblasti výchovného poradenství, působí ve své funkci druhým rokem. Má jedenáctiletou pedagogickou praxi; odbornou a pedagogickou způsobilost získala v oboru speciální pedagogika. V letošním školním roce zahájila příslušné kvalifikační

studium výchovného poradenství. Z hlediska věkové skladby je složení vyučujících perspektivní - pět učitelů zcela začíná svou pedagogickou činnost, sedm má praxi kratší deseti let. Úvazky v maximální možné míře respektují aprobaci pedagogických pracovníků.

Organizační struktura školy a zajištění provozu jsou zpracovány v písemné podobě v Organizačním řádu, platném od 1. září 2003. Jmenovaný dokument vypovídá v šesti částech o organizačním členění školy, jejím řízení, kompetencích jednotlivých pracovníků a poradních orgánech, mj. o radě rodičů. Kompetence jmenovaných pracovníků jsou určeny v obecné rovině. Širší vedení školy (schází se jednou za týden, event. dle potřeby) sestává ještě z výchovné poradkyně a školního kněze. Informační systém je funkční, přestože výuka probíhá ve dvou vzdálenějších budovách. Vzhledem k tomu, že ředitelka školy čtyřikrát týdně vyučuje v budově druhého stupně (sama sídlí se sekretářkou a současně účetní v budově prvního stupně), je přenos informací bezproblémový. Informace jednotlivým pracovníkům jsou operativně předávány ústně, na nástěnce ve sborovnách (zejména formou týdenních a měsíčních plánů, jež vycházejí z plánu ročního), na schůzích pedagogické rady (konají se šestkrát v roce) a měsíčních pedagogicko-organizačních poradách. Metodické orgány nejsou zřízeny, metodická pomoc je částečně zajišťována v rámci pravidelných měsíčních porad pedagogických pracovníků. Systém řízení včetně organizační struktury je funkční.

Každý z pěti začínajících učitelů (včetně dvou již zmíněných vysokoškolských studentů) má svého uvádějícího učitele. Na hospitační činnosti se podílejí především ředitelka školy a její zástupce. V roce 2003/2004, resp. ke dni inspekce, vykonala ředitelka šest hospitací, výchovná poradkyně čtyři, další pak uvádějící učitelé a zástupce ředitelky. Priority hospitační činnosti v letošním školním roce nejsou stanoveny, cíl hospitační činnosti je vyučujícímu vždy sdělen předem. Za zmínku stojí, že uvádějící učitel je za svou hospitační činnost finančně oceněn. Hospitace jsou vedeny na jednotných hospitačních záznamech, učitelé jsou se závěry kontrol seznamováni a mají možnost se k nim písemně vyjádřit. V současné době dokončuje jedna učitelka vysokoškolská studia tělesné výchovy, jedna v letošním roce dokončila studium biologie, jedna studuje druhým rokem Katolickou teologickou fakultu UK, výchovná poradkyně specializační studium výchovného poradenství, ředitelka školy funkční studium. Další vzdělávání pedagogických pracovníků patří mezi priority, je mj. jedním z kritérií, dle nichž je každý pracovník hodnocen. Jednu třetinu finančních nákladů spojených s tímto vzděláváním, tj. účastí na vzdělávacích akcích, si hradí sám každý účastník vzdělávací akce. O systematickém plánování v oblasti personální nelze hovořit vzhledem ke krátkému funkčnímu období současného vedení; mladý pedagogický sbor je však příslibem do budoucna.

Hodnocení pracovníků je především součástí tzv. pohospitačního pohovoru, sebehodnocení vlastní práce škola používá formou dotazníků rodičům a žákům (viz str. 10).

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka a výchova probíhají ve dvou budovách. Budova prvního stupně, v níž sídlí ředitelství školy, bývala původně klášterem; je propojena s katolickým kostelem Nejsvětějšího srdce Ježíšova, v němž probíhají bohoslužby za účasti žáků školy. V této dvoupodlažní hlavní budově ve Školské ulici se nachází pět učeben prvního až pátého ročníku, odborná počítačová pracovna, místnost školní družiny, ředitelna s kanceláří, kabinet speciálních učebních pomůcek, v suterénu také keramická dílna. Třídy druhého stupně jsou dislokovány ve

čtyřpodlažní budově v ulici 5. května 1870, vzdálené cca 15 minut chůze od hlavní budovy. Její část, resp. celé patro pod vlastním uzavřením, bylo škole pronajato. K dispozici jsou čtyři učebny pro žáky šestého až devátého ročníku, čtyři kabinety (mj. přírodopisný a matematicko-fyzikální) a sborovna. Odborné pracovny, žákovská a učitelská knihovna, tělocvična, školní hřiště i školní pozemek chybějí. Situaci v tělesné výchově řeší nájemní smlouvy na využívání jedné z kladenských sportovních hal i oprávnění používat školní hřiště u budovy druhého stupně. Učebny jsou většinou opatřeny starším žákovským nábytkem, s jeho výměnou však už bylo započato (např. nový nábytek v první a čtvrté třídě). Ve třídách prvního stupně nechybějí relaxační koberce. Ve výzdobě učeben a jejich podnětnosti k výuce existují rozdíly. Na prvním stupni působí více esteticky, na druhém stupni je ve většině učeben tomuto problému věnována menší pozornost.

Škola využívá a kombinuje učebnice od více nakladatelství, u jednotlivých předmětů se snaží používat ucelenou řadu. Kritériem jejich volby je především návaznost učiva. Vyučující mají k dispozici i některé další doplňující učební texty. Zastoupení tradičních pomůcek (nástěnné, trojrozměrné, víceúčelové soubory a sady, encyklopedické a jiné publikace) je spíše podprůměrné, jejich doplňování či případné nahrazování modernějšími verzemi neprobíhá systematicky. Rovněž ve vybavenosti didaktickou technikou, zejména audiovizuální a informační, nedosahuje škola standardní úroveň: pouze osm starších počítačů v odborné pracovně, síťově propojených a s připojením k internetu, pět zastaralých PC ve dvou učebnách prvního stupně, dvě videa (po jednom na obou stupních), jeden zpětný projektor a diaprojektor. Omezený je i počet radiomagnetofonů. Odpovídající vybavení informační technikou včetně příslušenství se nachází v kancelářích školy. Ke zpestření výuky mohou učitelé v omezené míře využívat vzdělávací a populárně-naučné videopořady pro žáky či výukové PC programy. Ve většině tříd chyběly aktuální matematické didaktické pomůcky, které by podněcovaly žáky k výuce. K dispozici je např. omezený počet matematických tabulek, které jsou žákům v případě potřeby zapůjčovány pouze na jednotlivé hodiny. Skromné matematické sbírky jsou na prvním stupni uloženy přímo v jednotlivých třídách, na druhém stupni v kabinetu. Lepší je vybavení didaktickými pomůckami na český jazyk, především různými pracovními listy, kartičkami, Pravidly českého pravopisu aj. Nejlépe je škola vybavena k výuce integrovaných žáků se specifickými poruchami učení a chování - velmi dobře a v dostatečném množství jsou zastoupeny speciální pomůcky (výukové programy na počítačích, bzučáky, mačkadla, speciální kvarteta, dismino, čtenářské tabulky, pracovní listy, cvičení na rozvoj sluchové analýzy a syntézy, na koncentraci pozornosti apod.), které jsou převážně využívány při výchovně-vzdělávací práci výchovné poradkyně s těmito dětmi. Efektivně je využíván diktafon, umožňující srovnání výsledků čtení za určité období.

Celkově byla v oblasti materiálových zdrojů registrována nižší funkčnost v systému plánování; současné vedení školy si však je vědomo, že zlepšení materiálního vybavení je prioritní.

Materiálně technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole jsou vzhledem ke sledovaným předmětům hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle dvou vzdělávacích programů – na prvním stupni dle programu Obecná škola (MŠMT, čj. 12 035/97-20), na druhém stupni dle vzdělávacího programu Základní škola (MŠMT, čj. 16 847/96-2) včetně Úprav a doplňků, schválených MŠMT dne 25. srpna

1998 pod čj. 25 018/98-22. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola není v letošním školním roce dodržen – předmětu fyzika se v šestém ročníku vůbec nevyučuje, jeho výuka začíná až v ročníku sedmém. Celkový počet hodin fyziky v průběhu čtyřletého cyklu, tj. šest hodin, je však dodržen. Jako profilující předmět se vyučuje náboženství – v prvním až šestém ročníku formou nepovinného předmětu (jedna hodina týdně), v sedmém až devátém ročníku formou volitelného předmětu (rovněž jedna hodina týdně). Vyučuje se dvěma cizím jazykům – anglickému a německému (ten pouze v sedmém a devátém ročníku), v každém ročníku však jen jednomu. Učební plán je rozšířen o tzv. disponibilní hodiny - v osmém ročníku o hodinu společenskovedního, přírodovědného a sportovního semináře (žáci mají možnost výběru), v devátém ročníku o cvičení z českého jazyka a matematiky; v prvním až třetím ročníku se v rámci kroužku vyučuje anglický jazyk. Pro 24 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální výchovně-vzdělávací programy, které mají charakter smlouvy mezi třídním učitelem, vyučujícími příslušných předmětů, rodiči, ředitelkou školy a na druhém stupni též žákem. Na jejich tvorbě se podílí především výchovná poradkyně, která při jejich sestavování zohledňuje doporučení stanovené odborným pracovištěm, ale i diagnózu získanou z rozborů prací žáků. Individuální vzdělávací plány respektují individuální zvláštnosti žáků a zahrnují rozpracované a upravené učivo jazykových předmětů včetně speciálně-pedagogických metod i pomůcek a finančního zabezpečení. Výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou průběžně vyhodnocovány, na jejich základě jsou plánovány další úkoly.

Zvolený učební plán vzdělávacího programu je v souladu se vzdělávacím programem Obecná škola, učební plán vzdělávacího programu Základní škola byl v předmětu fyzika porušen.

Zápisy v kontrolovaných třídních knihách ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004 zachycují průběh vzdělávání.

Učební osnovy nebyly porušeny, kontrola naplňování osnov je účinná.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují zejména Školní řád a rozvrh hodin. Prvně zmíněný dokument byl projednán a schválen v pedagogické radě dne 25. srpna 2003. Obsahuje veškerá ustanovení stanovená právním předpisem, mj. práva žáků a z nich vyplývající povinnosti. Nejsou v něm zapracována některá pravidla vyplývající z metodických pokynů (metodický pokyn k prevenci řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, metodický pokyn k prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže). Povinnosti pracovníků školy jsou uvedeny v samostatném dokumentu. Vzhledem k tomu, že žáci prvního stupně a druhého stupně jsou v různých budovách, jsou stanovena další pravidla ve dvou dokumentech (Vnitřní řád školy pro žáky I. stupně a Vnitřní řád pro žáky II. stupně). Obsah těchto dokumentů se v řadě případů překrývá s obsahem předešlého dokumentu, dále obsahuje v současné době již irelevantní údaje (právo být volen do žakovského parlamentu, volit do žakovského parlamentu; tyto údaje nejsou vzhledem k zrušenému parlamentu již aktuální). Žáci jsou s těmito řády školy seznamováni v úvodních hodinách na začátku školního roku. Odborné pracovníky nejsou ve škole zřízeny. Řád školního hřiště byl vydán dne 1. září 2003. Rozvrh hodin byl sestaven s ohledem na psychohygienické zásady včetně délky přestávek a vyučovacích hodin. V některých případech méně respektuje tato pravidla – např. zařazením výuky prvouky, matematiky a tělesné výchovy ve dvou po sobě následujících hodinách. O prospěchu a chování žáků jsou rodiče standardně informováni zápisy v žakovských knížkách, v průběhu roku se koná pět třídních schůzek. Kromě toho rodiče využívají možnosti sjednat si individuální pohovor s učitelem. Přehledné údaje o činnosti základní školy poskytuje také výroční zpráva, která však neobsahuje veškeré náležitosti stanovené právním předpisem – chybí např. údaje o délce praxe jednotlivých učitelů či údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí. Zájemcům je

k dispozici kronika, která je vedena od založení školy. Několikrát v roce se škola prezentuje v místních novinách, ojediněle i v republikovém deníku, má zřízeny internetové stránky. Třikrát do roka se pořádá Den otevřených dveří, dále besídky pro rodiče žáků prvního stupně apod. Zdařilé letáky velmi dobře představují školu širší veřejnosti. Škola je známa pořádáním soutěže Rychlý počtář pro ostatní školy města a regionu a výstavy Keramický festival. Krokem zpět je zrušení schránky důvěry a žákovského parlamentu, který fungoval až do letošního školního roku. Ke zrušení vedlo nepochopení jeho nezastupitelné funkce pro vedení školy. Naopak funkční zpětnou vazbu o chodu školy získává vedení školy z pravidelných schůzek (jedenkrát za dva měsíce) se zástupci rodičů, kteří tvoří radu školy. Pocit sounáležitosti s ostatními občany se rozvíjí několika cílenými akcemi - získávání finančních prostředků na školné pro konkrétní indickou dívku, účastí v Běhu Terryho Foxe, organizováním projektu na téma Židovství a holocaust, pořádáním sběru papíru apod. Vysvědčení jsou převážně vyplněna na počítačích, v jednotlivých případech jsou tyto tiskopisy vyplněny v rozporu s příslušným metodickým pokynem (kolonky pro hodnocení předmětů jsou ponechány prázdné v případě slovního hodnocení, nepovinný předmět je klasifikován, v jednom vysvědčení chybí název školy, na ostatních je uváděn název školy jiný než, který je uveden v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, některé prázdné kolonky nejsou proškrtány). Třídní výkazy jsou řádně vyplněny, pouze v jednom případě chyběla vyplněná statistika žáků k 15. září 2003. Více formálních chyb bylo zjištěno ve vyplňování katalogových listů – nebyl např. uveden celkový prospěch několika žáků, v jednom případě chyběla vyplněná známka, údaje byly v některých případech opravovány nestandardním způsobem apod. Protokoly o komisionálních zkouškách jsou vedeny řádně.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Činnost obou výchovných poradců probíhá plánovitě a systematicky. Zahrnuje kvalitní a dobře fungující informační systém vůči žákům, rodičům i učitelům. Oba výchovní poradci pomáhají vyučujícím při sestavování individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky, podílejí se na kontrole výchovné a vzdělávací práce s těmito žáky. Především péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování na prvním stupni je na vysoké úrovni. Výchovná poradkyně pro první stupeň zaměřuje svou činnost na koordinaci vyšetření žáků se zdravotními a výukovými problémy. Realizuje speciální pedagogickou péči se žáky se specifickými poruchami učení prostřednictvím ambulantní nápravy; děti takto diagnostikované (konkrétně žáci druhého, třetího a pátého ročníku) mají dvakrát v týdnu v průběhu dopoledního vyučování místo klasické hodiny čtení nápravu poruch učení, děti s poruchami chování absolvují tzv. videotrénink. Úzce spolupracuje s dětským klinickým pedagogem i psychologem, podílí se též na řešení výchovných problémů. Pečlivě vede veškerou dokumentaci, která souvisí s oblastí výchovného poradenství. Spolupráce s rodiči probíhá v pevně stanovených konzultačních hodinách nebo v čase stanoveném po předchozí domluvě. Výchovný poradce pro druhý stupeň se zabývá převážně profesionální orientací žáků. Za tímto účelem organizuje náborové akce a exkurze, zveřejňuje nabídku studia na střední škole na nástěnce a pomáhá při vyplňování přihlášek k dalšímu studiu. V případě zájmu zprostředkovává vyšetření zaměřené na profesní orientaci. Škola má kvalitně zpracován dokument Minimální preventivní program, jenž je zaměřen na vytváření vřelé otevřené atmosféry. Jeho cíle jsou integrovány do několika povinných předmětů. Přímou ve škole je organizován u žáků vyšších ročníků tzv. Vrstevnický program, který určuje hierarchii žáků ve třídě, což učitelům umožňuje následně zlepšovat sociální vztahy ve třídě. Zájmové kroužky (výuka anglického jazyka v prvním až třetím ročníku již byla zmíněna) umožňují aktivně ovlivňovat mimoškolní aktivity dětí. Uplatňovaný systém prevence sociálně-patologických jevů je funkční.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku

V průběhu inspekce bylo sledováno devět hodin českého jazyka v prvním až devátém ročníku s výjimkou osmého; učitelka tohoto ročníku v průběhu inspekce onemocněla. Učitelé mají vypracovány časově-tematické plány. Vzdělávací cíle jednotlivých hospitovaných hodin byly reálně stanoveny, nové učivo navazovalo na předcházející. Aktuální příprava na sledované hodiny byla pečlivá, přesto byly zaznamenány nedostatky zejména v bezprostředním plánování výuky – v pěti hodinách vedla snaha po maximálním předání informací k časové tísní a tím i k improvizaci v závěru hodiny. Postrádáno bylo i plánování vhodné motivace v úvodu vyučovací jednotky, kdy cíl hodiny nebyl vždy zřetelně sdělen, neboť byl jen stručně naznačen. Probírané učivo navazovalo vždy na předcházející.

Předmětu vyučuje osm učitelek včetně ředitelky školy – čtyři z nich (tři učitelky prvního stupně) nesplňují kvalifikační podmínky vzhledem k středoškolskému vzdělání. Odborná správnost výuky byla, až na výjimku v pátém ročníku, dodržena.

Všechny hodiny proběhly v kmenových učebnách, prostorných, vybavených vesměs starším nábytkem. Nejpodnětnější prostředí k výuce poskytovala učebna čtvrtého ročníku. Chybějí především odborná pracovna českého jazyka, knihovna či vzdělávací centrum. S běžnými didaktickými pomůckami (učebnice, sešity, tabule, pracovní listy apod.) se pracovalo. V jedné hodině byl použit magnetofon, v hodině pátého ročníku Pravidla českého pravopisu; ta naopak v druhé sledované hodině v témž ročníku citelně chyběla. Další informační zdroje, např. slovníky apod., již použity nebyly. Pozitivem bylo využití některých speciálních pomůcek (např. bzučák) při individuální práci s dětmi se specifickými poruchami učení ve čtvrtém ročníku. Ani jednou se nepracovalo s počítači; čtyři počítače ve třetí třídě však byly žákům k dispozici o přestávce.

V hospitovaných hodinách převládala vesměs frontální práce, efektivní práce ve dvojicích byla uplatněna spíše zřídka. Individuální přístup k žákům byl zaznamenán především v hodině mluvnice ve čtvrtém ročníku - výuka neopomíjela na děti se specifickými poruchami učení. Z didaktického hlediska zaujaly nejvíce tři hodiny na druhém stupni, především velkým podílem žáků na samostatné práci (např. žákovské referáty v nejvyšším ročníku), globální výukou pak vyučování žáků prvního ročníku. V oblasti dodržování psychohygienických zásad byla postrádána důsledná kontrola správného držení těla dětí při psaní. Osobní tempo žáků bylo respektováno, relaxace nebo činnosti na uvolnění však byly zařazeny zřídka.

Úvodní motivace nebyla výrazná - vzdělávací cíl byl často jen naznačen. Průběžná motivace (různé soutěže, bodování apod.) se neobjevovala, časté byly pouze pochvaly. Motivující je pořádání různých kulturních akcí, jakými jsou např. zájezdy do divadel, návštěvy filmových představení, koncertů, projektové vyučování aj.

Atmosféra při vyučování byla přátelská. Komunikativní dovednosti dětí měly rozdílnou kvalitu - nejlepší při problémovém vyučování v šestém ročníku, hezká diskuse ohledně žákovských čtenářských deníků zazněla i v devátém ročníku. Způsob komunikace ze strany vyučujících, tj. položení tzv. zjišťovací otázky, nedává žákům možnost vyjádřit svůj názor. Obecná čeština dětí byla často tolerována, občas zazněla i z úst vyučujících.

V hospitovaných hodinách byly děti hodnoceny většinou slovně, sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se neobjevilo ani v jedné hodině. Závěrečné zhodnocení v poslední fázi výuky nebylo samozřejmostí už vzhledem k zmíněné časové tísní v závěru některých hodin. Počet známek v 17 kontrolovaných žákovských knížkách - nejméně 25, nejvíce 52 – však dostatečně informuje rodiče. Ve struktuře známek však převládá především klasifikace mluvnice, zbývající dvě složky (literatura, sloh) jsou zastoupeny podstatně méně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Bylo hospitováno v deseti hodinách matematiky ve všech třídách u všech sedmi vyučujících tohoto předmětu. Tři učitelky prvního stupně nespĺňují odbornou a pedagogickou způsobilost, což u jedné z nich mělo negativní vliv na věcnou správnost předkládaného učiva. Učitelé mají zpracovány časově-tematické plány, které mají standardní úroveň a slouží především k naplánování učiva osnov. Plány jsou přizpůsobovány sledu témat v používaných učebnicích, v jednotlivých případech je tak naplánováno nevhodné téma na určitý časový úsek, nebo v nich není promyšlena vazba na jiné předměty. V dalších případech je zařazováno tzv. rozšiřující učivo, ač předpoklady většiny žáků ze třídy nejsou na potřebné výši. Aktuální příprava vyučujících byla zaměřena převážně na obsahovou stránku předmětu, příprava z hlediska využití různých metod a forem práce, diferencovaného přístupu k žákům s rozdílnou úrovní vědomostí, či materiální podpory výuky byla v převážné většině sledovaných hodin opomíjena.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, zvláště na druhém stupni základní školy velmi málo podnětných. Při výuce využívali učitelé převážně učebnici, tabuli a křidu, v případě potřeby geometrické pomůcky. Pouze jedna vyučující pro zvýšení intenzity nácviku požadované dovednosti využívala kartičky a připravené další příklady na tabuli. Další vyučující využila vlastní pracovní list, který velmi dobře umožnil žákům procvičení probírané látky. Nedostatek názornosti negativně ovlivnil pochopení probírané látky zvláště v některých třídách na prvním stupni základní školy. Audiovizuální technika nebyla využita ani v jedné hodině, i když by to v řadě případů přispělo ke zvýšení efektivity výuky.

Vyučující používali především konzervativní učební metody a formy spočívající v jejich dominantním postavení a frontálním zapojování žáků se stereotypní výukou, bez využívání aktivizujících a motivujících forem. Diferenciace nároků v těchto hodinách měla většinou pouze charakter pomoci slabším žákům. V jedné hodině rychlejší žáci vypracovávali další příklady, ve kterých si procvičovali kvalitativně jednodušší učební látku. Z těchto standardně vedených vyučovacích hodin výrazně vybočovala pouze hodina v první třídě, která se vyznačovala efektivními formami práce, žáci byli vedeni k odůvodňování svých postupů, často docházelo ke změně činností, žáci byli vedeni k logickému myšlení. Všechny učitelky si v rámci možností v průběhu hodiny ověřovaly pochopení látky žáky, tuto zpětnou vazbu využívaly ke korekci svých postupů. V jednom případě mělo podávané učivo po věcné stránce zásadní nedostatky, při výuce se objevovaly odborné chyby, tyto nedostatky byly patrné i ze zápisů ve školních sešitech.

Psychohygienické podmínky byly na průměrné úrovni, tempo výuky bylo přiměřené dovednostem žáků, v případě potřeby bylo ve třídě vyvětráno, vhodně byla zařazena relaxace pouze v první třídě. Žákovský nábytek v některých případech nerespektoval antropometrické předpoklady žáků, v několika hodinách se objevilo špatné posazení leváka a praváka, v některých třídách jsou dvě řady lavic seskupeny tak, že omezují pracovní prostor žáků, v další třídě je žákovský nábytek rozmístěn tak, že je organismus žáků jednostranně přetěžován bez odpovídajících korektivních opatření.

Úvodní motivace byla zařazena ve většině hodin a měla převážně charakter seznámení žáků s cílem hodiny, popřípadě aktualizace již probraného učiva. Pouze ve dvou hodinách si učitelky vytvořily prostor pro závěrečné shrnutí a zhodnocení vyučovacích hodin. Aktivitu žáků v průběhu hodiny vzbuzovaly cíleně dvě vyučující, za tímto účelem zařazovaly do výuky hry, mezipředmětové vztahy, soutěže, k motivaci využily nadcházející svátky, žáky chválily a povzbuzovaly. V ostatních hodinách se většinou nedařilo udržet žáky aktivní po celou vyučovacích hodinu. Nedostatek motivace vedl ve dvou vyučovacích hodinách k nekázní žáků. V ostatních třídách žáci respektovali dohodnutá pravidla chování a jednání.

Rozvoj komunikativních dovedností byl cíleně podporován učitelkou v první třídě, zbývající vyučující se většinou spokojili s jednoslovnými odpověďmi žáků. Verbální projev pedagogů byl pro žáky srozumitelný.

Četnost klasifikace ve většině tříd je dostačující (v jedné třídě měli někteří žáci pouze pět známek za pololetí), převažují známky z písemného projevu. Sebehodnocení žáků bylo zařazeno pouze v hodinách jedné vyučující. Předložené kontrolní práce byly přiměřené znalostem žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis

Hospitováno bylo v devíti hodinách u všech šesti vyučujících, kteří výuku sledovaných předmětů zajišťují. Chybějící kvalifikovanost tří učitelek k výuce (viz část zprávy personální podmínky výuky) se výrazně negativně projevila pouze u jedné z nich v hodinách přírodovědy a vlastivědy v pátém ročníku (nedostatky ve věcné i odborné správnosti výuky, výrazné nedostatky v metodice výuky).

Dlouhodobé plánování učiva koresponduje s učebními osnovami. Bezprostřední příprava pedagogů splňovala požadavek na zajištění návaznosti výuky. Její cíle však nebyly vždy deklarovány. Ve dvou navštívených hodinách v pátém ročníku učitelka zřetelně improvizovala.

Inventář učeben tvoří zastaralý a opotřebovaný, v některých případech i velikostně neodpovídající žákovský nábytek. V nižších ročnících nechybí relaxační koberec. Až na výjimku (učebna V. třídy) měly ve třídách mezi vystavenými nástěnnými pomůckami své zastoupení i posuzované předměty. Na druhém stupni je k expozici přírodopisných nástěnných souborů využita také chodba. Materiální podporu výuky vyučující nejčastěji zajišťovali učebnicí, nástěnnými obrazy, nakopírovanými materiály a dalšími vlastnoručně vyrobenými pomůckami. Pouze menšinově zařazovali např. trojrozměrné pomůcky nebo encyklopedickou a jinou přírodovědnou literaturu. Citelně chyběla didaktická technika. Jen v jedné hodině přírodopisu použila učitelka efektivním způsobem videoukázku. Zpětný projektor i informační technika ve sledovaných hodinách využity nebyly.

Při úvodním zopakování a procvičení staršího učiva i následném předkládání nové látky vyučující nejčastěji volili metodu řízeného rozhovoru. Tu pak, více či méně účelně, prostrídávali individuální prací žáků. Skupinové formy činnosti zařadily pouze učitelky prvouky s žáky I. a III. třídy. K zjištěným dílčím pozitivům patří např. participace žáků na výkladu, činnostní výuka na bázi vyhledávání, zjišťování a porovnávání, časové rozvržení výuky (vyučovací jednotky končily se zvoněním) nebo práce s chybou. Zaznamenané nedostatky se naopak týkají mj. psychohygieny výuky - vyjma hodin prvouky v I. a III. třídě a vlastivědy ve IV. třídě nebyly zařazovány relaxační chvílky, věcné a odborné nesprávnosti předkládaného učiva (nepřesnosti ve specifikaci pojmů, ve vysvětlení významu), předkládaného navíc zcela abstraktní formou (přírodověda a vlastivěda v V. třídě).

Celkem šestkrát obdrželi žáci od vyučujících úvodní informaci o cílech hodiny a náplni práce, ve dvou případech k tomu učitelé vhodným způsobem využili úvodní kruh. Pochvalami, referáty, „provokujícími“ otázkami i využitím zkušeností žáků či regionálních podmínek se většina vyučujících snažila průběžně udržovat zájem o předmět. Pouze menšinově byly využity mezipředmětové vazby. Zcela absentovaly soutěživé prvky.

Klidná atmosféra ve třídě, kultivovaný projev vyučujících a jejich partnerský vztah k žákům, vzájemné tolerování i apel na dodržování dohodnutých pravidel spolupráce tvořily rámec převážné části navštívených hodin. Žáci byli vedeni, vyjma tří hodin, k souvislejšímu projevu.

Některým instruktážím a pokynům vyučujících chyběla úplnost a jednoznačnost. Jen jedenkrát byly zaznamenány projevy mírné žákovské nekázně a netolerance.

Učitelé ověřovali vědomosti žáků ústní i písemnou formou. Ve dvou hodinách byli žáci klasifikováni, známku jim učitelé sdělili. Četnost známek je dostačující, kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno nerespektování klasifikačního řádu občasným používáním mezistupně (tzv. minus). Až na tři výjimky vyučující opomíjeli v závěru vyučovací jednotky zhodnotit práci žáků. Sebehodnocení žáků zůstalo nevyužito.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis jsou celkově dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola volí tradiční způsoby zjišťování výsledků, tedy nejčastěji ústní a písemné zkoušení a vlastní zadávané testy; poslední prověrku zadala ředitelka školy v lednu letošního roku. Ve školním roce 2001/2002 byly zjišťovány výsledky vzdělávání pomocí testů SCIO, jichž se zúčastnili žáci šestého ročníku (předměty český jazyk, matematika a tzv. obecné studijní předpoklady), sedmého ročníku (předmět český jazyk a obecné studijní předpoklady) a devátého ročníku (německý jazyk, matematika, fyzika a chemie). Výsledky testů se pohybovaly v pásmech průměru či mírného nadprůměru, pouze v matematice získaný průměr 47 % řadil třídu do pásma mírného podprůměru. Nejlepší výsledek byl zaznamenán v německém jazyku - 63 % (tj. mírný nadprůměr), nadprůměrných výsledků bylo dosaženo též v anglickém jazyku a chemii.

Autoevaluaci škola provádí formou dotazníků určených rodičům i žákům. Obojí hodnocení vyznívá pro školu převážně pozitivně – převládají kladné hodnotící pojmy. Podrobné výsledky testů SCIO i dotazníky podává Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004.

Průběh vzdělávání a výchovy byl celkově hodnocen jako dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje, uvedené ve Zřizovací listině Církevní základní školy ze dne 24. 6. 1991 (vydalo Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 56/16, 119 02 Praha 1 pod čj. 2659/91) jsou shodné s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 30. 9. 1991 pod čj. 23 686/91, kterým se škola zařazuje do sítě církevních škol ke dni 1. září 1991, a v Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 19. 4. 2001 (čj. 15 898/01-21) o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. března 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Církevní základní školy ze dne 24. 6. 1991 (vydalo Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 56/16, 119 02 Praha 1 pod čj. 2659/91)
2. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 23 686/91-21 ze dne 30. září 1991) s účinností od 1. září 1991
3. Rozhodnutí MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 3. 2001 ze dne 19. 4. 2001 čj. 15 898/01-21

4. Jmenovací dekret ředitelky školy s účinností od 6. března 2003 (vydán Arcibiskupstvím pražským dne 6. 3. 2003)
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vyučujících předměty český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis včetně oblasti výchovného poradenství
6. Učební plán Církevní základní školy na školní rok 2003/2004 s platností od 1. září 2003, bez uvedení čj.
7. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01
8. Organizační řád s platností od 1. září 2003, bez uvedení čj.
9. Žákovský školní řád s platností od 1. září 2003, bez uvedení čj.
10. Vnitřní řád školy pro žáky I. stupně
11. Vnitřní řád školy pro žáky I. stupně
12. Dokument Práva a povinnosti zaměstnanců školy ze dne 20. srpna 2003, bez uvedení čj.
13. Třídní knihy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
14. Třídní výkazy
15. Katalogové listy všech žáků školy ve školním roce 2003/2004
16. Rozvrh hodin ze školního roku 2003/2004, rozpis zahájení a ukončení vyučovacích hodin, bez uvedení data a čj.
17. Zápisy z jednání pedagogické rady ze školních let 2002/2003 a 2003/2004
18. Měsíční plán ředitelky školy na měsíc duben 2004
19. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
20. Podkladová inspekční dokumentace
21. Dotazník pro ředitele před inspekcí
22. Hospitační záznamy jednotlivých školních inspektorů
23. Vyhodnocení testů SCIO (zpracováno dne 5. prosince 2001)
24. Vyhodnocení testů SCIO (zpracováno 28. května 2002)
25. Hospitační záznamy ředitelky školy
26. Vzorek žákovských sešitů z českého jazyka
27. Čtenářské deníky
28. Kontrolní práce z matematiky
29. Vzorek sešitů z přírodopisu, přírodovědy a vlastivědy
30. Vysvědčení všech žáků školy za první pololetí školního roku 2003/2004
31. Protokoly o komisionální zkoušce ze školního roku 2002/2003
32. Individuální vzdělávací programy
33. Řád školního hřiště z 1. září 2003
34. Minimální preventivní program
35. Kronika školy
36. Dotazníky zadané vedením školy učitelům
37. Inspekční zpráva České školní inspekce ze dne 12. listopadu 1999 (čj. 022 373/99-5080)

ZÁVĚR

Pedagogický sbor má perspektivu. Pozitivem je vysoké procento mladých učitelů - 12 z celkových 20 učí méně než 10 let, průměrná délka praxe všech pedagogických pracovníků nedosahuje 10 let. Kladem je jejich další vzdělávání, podporované vedením školy; záporům je chybějící odborná a pedagogická způsobilost čtyř učitelek. Organizace provozu školy a její řízení jsou hodnoceny jako účelné a funkční. Personální zajištění vzdělávání a výchovy má dobrou úroveň.

Výuka ve dvou vzdálenějších budovách výrazně komplikuje provoz školy. Budova prvního stupně je stará, na druhém stupni chybějí především odborné pracovny. Vybavení školy se však postupně zlepšuje. Materiálně-technické podmínky výuky jsou nejslabším článkem z inspekci sledovaných okruhů; jsou hodnoceny jako uspokojivé.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku, matematice a bloku čtyř předmětů s převahou přírodovědného zaměření (prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis) jsou posuzovány především na základě 28 zhlédnutých hodin – celkově jsou výsledky vzdělávání hodnoceny jako dobré. Největším kladem školy je především výchovná oblast, postavená na křesťanských mravních hodnotách a péči o handicapované děti.

Poslední inspekce ve škole proběhla na podzim roku 1999. Vzhledem k podstatné obměně pedagogického sboru se kvalita výuky obtížně srovnává; v obou případech byla hodnocena stejně, tj. jako dobrá. Obě inspekční zprávy se shodují i v hodnocení oblasti materiálně-technické, jež je považována za nejhorší z hodnocených ukazatelů.

Výrok pro poskytnutí zvýšené dotace soukromým školám:

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, má škola hodnocení České školní inspekce průměrné nebo lepší.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.
Členové týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Marie Albrechtová, Petr Masopust

V Mladé Boleslavi dne 7. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .15. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Romana Wantochová, ředitelka školy

R. Wantochová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, tř. V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje – odbor školství, Zborovská 11, 150 21 Praha 5	2004-06-30	c4 1134/04-2161
Zřizovatel: Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1	2004-06-30	c4 1135/04-2161
Rada školy: Mgr. Tomáš Sojka, Ořechová 474, 272 01 Kladno	2004-06-30	c4 1136/04-2161

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.